

การศึกษาเปรียบเทียบประชาธิปไตยตัวแทนและประชาธิปไตยทางเลือกว่าด้วยชนชาติมนุษย์

นางสาว โชติศา ขาวสนิท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-5622-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF REPRESENTATIVE AND ALTERNATIVE DEMOCRACIES
ON HUMAN NATURE

Miss Shotisa Cousnit

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Political Science

Department of Government

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic year 2005

ISBN 974-17-5622-4

481598

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบประชากรปีโตตัวแทนและประชากรปีโต
ทางเลือกว่าด้วยธรรมชาติมนุษย์

โดย

นางสาวโชติศา ขาวสนิท

สาขาวิชา

รัฐศาสตร์

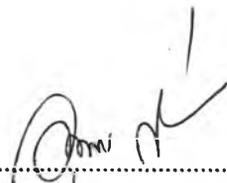
อาจารย์ที่ปรึกษา

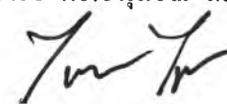
รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์)

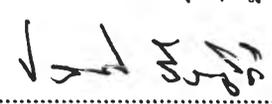
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชลธิศ ธีระฐิติ)

โชติสา ขาวสนิท : การศึกษาเปรียบเทียบประชาธิปไตยด้วยตัวแทนและประชาธิปไตยทางเลือกว่าด้วย
ธรรมชาติมนุษย์ (A COMPARATIVE STUDY OF REPRESENTATIVE AND ALTERNATIVE
DEMOCRACIES ON HUMAN NATURE) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ไชยันต์ ไชยพร, 235 หน้า.
ISBN 974-17-5622-4.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายในการทำความเข้าใจและเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์ของนัก
คิดประชาธิปไตยด้วยตัวแทนและนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก ผู้ศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการตีความตาม
แนวทฤษฎีทางการเมือง โดยเน้นที่การตีความด้วยทฤษฎีอย่างละเอียด

ผลการศึกษาพบว่านักคิดประชาธิปไตยด้วยตัวแทนมองธรรมชาติมนุษย์ในแง่ลบกว่านักคิด
ประชาธิปไตยทางเลือก และนักคิดประชาธิปไตยทางเลือกมองมนุษย์ในแง่บวกกว่านักคิดประชาธิปไตยด้วย
ตัวแทน ดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบทัศนะของนักคิดทั้งสองกลุ่มนี้ เช่น

1. นักคิดประชาธิปไตยทางเลือกเชื่อมั่นในความสามารถในการใช้เหตุผลของมหาชนมากกว่านักคิด
ประชาธิปไตยด้วยตัวแทน เพราะนักคิดประชาธิปไตยด้วยตัวแทนแบ่งมนุษย์ออกเป็นสองระดับ และมองว่าคนส่วนใหญ่
โง่งม เวลา ขณะที่คนจำนวนน้อยมีสติปัญญา ดังนั้นคนจำนวนน้อยควรเป็นผู้นำคนส่วนใหญ่ แต่นักคิด
ประชาธิปไตยทางเลือกมองว่าทุกคนสามารถพัฒนาความสามารถทางการเมืองของตนเองและสามารถมี
คุณูปการต่อการสร้างสรรค์ความร่วมมือ

2. นักคิดประชาธิปไตยทางเลือกมองธรรมชาติมนุษย์ในแง่ที่ไว้วางใจมากกว่านักคิดประชาธิปไตย
ด้วยตัวแทน เพราะนักคิดประชาธิปไตยทางเลือกทุกท่าน ยกเว้น โรเบิร์ต เอ. ดาห์ล ซึ่งว่ามนุษย์สามารถควบคุมจิตใจ
ตนเองไม่ให้หลงอำนาจได้หากว่ามนุษย์อยู่ในตำแหน่งที่ครองอำนาจสูงสุด ขณะที่นักคิดประชาธิปไตย
ด้วยตัวแทนทุกท่านยกเว้น แฮลมินตัน และจอห์น สจ๊วต มิลล์ มองว่ามนุษย์ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ส่วน
แฮลมินตัน และมิลล์นั้น แม้จะมองว่ามนุษย์สามารถควบคุมตนเองได้ แต่มนุษย์ที่มีความสามารถดังกล่าวมี
เป็นจำนวนน้อยมาก

สาขาวิชา .....รัฐศาสตร์.....
ปีการศึกษา .....2548.....

ลายมือชื่อนิติ.....โชติสา ขาวสนิท.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....Chong Chong.....

4481901224 : MAJOR POLITICAL SCIENCE

KEY WORD: HUMAN NATURE / REPRESENTATIVE DEMOCRACIES / ALTERNATIVE DEMOCRACIES

SHOTISA COUSNIT : A COMPARATIVE STUDY OF REPRESENTATIVE AND ALTERNATIVE DEMOCRACIES ON HUMAN NATURE. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. CHAIYAN CHAIYAPORN, Ph.D. 235 pp.
ISBN 974-17-5622-4.

The purpose of this dissertation is to clarify and compare the ideas of "human nature" understood by representative and alternative democratic theorists. Regarding research methodology, the author takes close textual analysis in political philosophy. This dissertation proceeded on the hypothesis that representative democratic theorists place an emphasis on the dark side of human nature but alternative democratic theorists place an emphasis on the bright side of human nature. The findings of this dissertation confirms the hypothesis.

The findings of this dissertation are as follows:

1. Representative democratic theorists believe that human beings are classified into two fixed groups, that are ignorant majorities and intelligent minorities. The former should have important roles in leading the country while the latter should follow the intelligent few. On the contrary, alternative democratic theorists think that there are no fixed classes of leaders and followers. Anyone can develop one's political abilities and help one another in shaping the common good. Therefore, alternative democratic theorists believe in the abilities of the majorities more than representative democratic ones.

2. Representative democratic theorists think that human beings are rather unreliable but alternative democratic theorists think in a very different way. Alternative democratic theorists except Robert A. Dahl realize that power can corrupt human beings but it is up to individual mind to let power influence him like this or not. On the contrary, representative democratic theorists except John Stuart Mill and Halminton believe that anyone who possesses absolute power cannot control oneself. John Stuart Mill and Halminton think that few people can overcome their passions when they hold unchecked power.

Field of study .....Political Science.....

Academic year .....2005.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Shotisa Cousnit

Chaiyaporn Chaiyaporn

กิตติกรรมประกาศ

ขอแสดงความห่วงใยและ วัตถุประสงค์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทุกองค์ที่คุ้มครองดูแลข้าพเจ้า กราบขอบพระคุณในความเมตตา กรุณาเป็นอย่างสูงที่ช่วยปัดเป่าทุกข์ภัย และขอระลึกถึงท่านเสมอ ขอบพระคุณที่กรุณาให้นิมนต์ที่ช่วยรับน้ำเสี้ยนทางชีวิตช่วยไขปริศนาทั้ง ทางโลกและทางธรรมต่างๆ โดยเฉพาะ “ตัวคนนั้นชั่วครึ่งชั่วกรรมมีสิ่งที่มีคุณค่าอยู่” “หินสามก้อน” “บันไดสามขั้น” และอื่นๆ

กราบขอบพระคุณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระคุณของเหล่าศิษย์เมตตาตลอดเวลา 12 ปี สิ่งดีๆต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้สัมผัส และ เติบโตจากคุณครูบาอาจารย์ที่มีจิตใจดีงามจะเป็นแบบฉบับให้กับการดำรงชีวิตต่อไป กราบขอบพระคุณ รศดร. ฉันทภา ไทยชิต ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ผู้สานฝันและผันเส้นทางชีวิตด้วยการเปิดประตูสู่อ้อมแขนของข้าพเจ้าในเส้นทางวิชาการ

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก คุณครูรัฐศาสตร์ ท่านแรกและเป็นท่านที่มีพระคุณที่ยิ่งใหญ่ ท่านอาจารย์ไพรัตน์ ไชยพร ขอบพระคุณในความเมตตา กรุณาที่ได้ให้ออกกาลที่ดีที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า นับตั้งแต่ครั้งแรกที่ได้พบท่านและตลอดมา และทำให้ข้าพเจ้าได้พบสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตหลายประการอันมีคุณค่า ขอแสดงความรู้สึกเป็นส่วนตัวขอขอบคุณถึงความผูกพันซึ่งถึงน้ำใจที่ประเสริฐยิ่ง ความเสียสละ ความกรุณาที่ยิ่งใหญ่ ความอบอุ่นเข้าใจ ความช่วยเหลือ กำลังใจ ความเข้าใจ การปกป้องที่ปลอดภัย ความมั่นใจที่มีต่อลูกศิษย์ การให้อภัยเมื่อทำผิดพลาด การอบรมสั่งสอนและพัฒนาความคิดจิตใจให้ได้เรียนรู้และเข้าใจ สิ่งต่างๆ มากมาย ขอขอบคุณสำหรับคำแนะนำทุกอย่างซึ่งข้าพเจ้าไม่เคยลืม ไม่ว่าจะในด้านการศึกษา การทำความเข้าใจคนอื่น การวางตัวที่เหมาะสมและการสอนให้คิดในมุมที่กว้างและเป็นระยะยาวที่บางครั้งข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจได้ในเวลานั้นๆ แต่เป็นคำแนะนำที่มีค่าจริงๆ เมื่อได้มองย้อนกลับไป ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อนุสรณ์ที่ได้เมตตาและกรุณาต่อข้าพเจ้าโดยให้คำแนะนำในด้านต่างๆ ที่ดีและมีคุณค่ามาโดยตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ ไม่ว่าจะในด้านความรู้ทางวิชาการ การนำเสนองานและจัดระบบความคิด รวมทั้งความรู้ในเรื่องอื่นๆ รวมทั้งขอบคุณที่ตลอดเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและมีคำแนะนำของข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านรศสุชาย ศรีรัตน์ ที่ให้กำลังใจต่อข้าพเจ้าและให้ความกรุณาอย่างยิ่งในด้านต่างๆ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ท่านอื่นๆ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ความช่วยเหลือและหรือคำแนะนำที่ดีให้ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อันได้แก่ ผศ. อุกฤษณ์ แพทย์น้อย ผศดร. วีระ สมบูรณ์ อคร.ชลธิศ ศรีระฐิติ ขอบพระคุณ ที่สุพรรณพันธ์ บุญปลุกผู้ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจเป็นอย่างดีในการศึกษาค้นคว้าหนังสือต่างๆ ขอขอบคุณที่แนวคิดเป็นอย่างดีสำหรับความช่วยเหลือที่ให้อย่างเต็มที่ ขอขอบคุณที่ลืบลืมสำหรับคำแนะนำดีๆ ที่ทำให้เกิดมุมมองทางความคิดใหม่ ขอขอบคุณพี่รภา ไทยชิตและคุณแสงทิพย์ วงศ์สิทธพรชัยผู้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่เด่นดวงและพี่มลิวัลย์สำหรับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ขอขอบคุณพี่หน้ ที่ห้องสมุดหอกลาง อักษรฯ รัฐศาสตร์ จุฬาฯ และธรรมศาสตร์ ขอขอบคุณพี่วิศิษฐ์เป็นอย่างดีสำหรับคำแนะนำที่ดีที่สุดในทุกขั้นตอนสำคัญของการเขียนปริญญาเอก ขอขอบคุณประพีร์ คุณป้าและคุณแม่สำหรับความช่วยเหลือต่างๆ ขอขอบคุณพี่บีสำหรับกำลังใจ มิตรไมตรี และความรู้สึกที่ดีที่มีให้เป็นอย่างดี และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ จำนวนมากสำหรับกำลังใจ ส่วน น้องแอนน้อย ขอบขอบคุณเจ๊เบบแดง พี่โอ น้อย ที่สำคัญขอบคุณครอบครัวที่มอบความรัก การดูแลเอาใจใส่ การปกป้องกำลังใจที่บริบูรณ์ให้ พี่แม่ซึ่งเป็นพระพรหมของลูก พี่ชยน้องสาวอันเป็นที่รักของข้าพเจ้า ขอขอบคุณพี่กุลยาสำหรับคำให้กำลังใจที่ดีมาก ขอขอบคุณป้าแดง ลูกธรรมา และญาติพี่น้องอื่นๆ ขอขอบคุณคุณพ่อและพี่ชายสำหรับการเป็น ผู้สอนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะพี่ชาย ที่ข้าพเจ้ารักมาก ผู้ที่เสียสละเวลา และต้องเหนื่อยทั้งกายและใจเป็นอย่างดีในการคอยช่วยเหลือทั้งทางด้าน การตรวจแก้ไข ภาษา วิทยานิพนธ์งาน การจัดระบบความคิด และการให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ อย่างเต็มที่ เช่น การสอนให้รู้จักแตกแขนงความคิดและการจัดระบบการทำงาน เป็นต้น ประโยชน์อันใดจะได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบแต่ผู้ต่อสู้เพื่อประโยชน์ไทยและผู้มีพระคุณทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บิดามารดา พี่ชายและอาจารย์ไพรัตน์ ไชยพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่

1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1.1 ความสำคัญของแนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์ต่อทฤษฎีการเมือง.....	1
1.1.2 ความเป็นมาของแนวคิดประชาธิปไตย.....	4
ก. ประชาธิปไตยตามความหมายนัยลบและนัยบวก.....	4
(1) ประชาธิปไตยโบราณ.....	5
(2) การกลับมาของคำว่า “ประชาธิปไตย” กับความหมายนัยลบ.....	5
(3) ประชาธิปไตยกับความหมายนัยบวก.....	8
ข. แนวคิดของนักคิดประชาธิปไตยตัวแทนที่เกี่ยวข้อง.....	9
(1) พับลิอัส เจมส์ มิลล์ และ จอห์น สจ๊วต มิลล์ : นักคิดเสรีนิยม หรือนักคิดประชาธิปไตยตัวแทน.....	10
(2) นักคิดประชาธิปไตยตัวแทนคลาสสิก : พับลิอัส เจมส์ มิลล์ และ จอห์น สจ๊วต มิลล์.....	15
(3) นักคิดประชาธิปไตยตัวแทนสมัยใหม่ : ชุมปีเตอร์(Schumpeter) และซาร์โตริ(Sartori).....	16
ค. ประชาธิปไตยตัวแทนและปัญหาของประชาธิปไตยตัวแทน.....	19
(1) ประชาธิปไตยตัวแทนในฐานะของระบอบการปกครอง ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด.....	19
(2) ปัญหาของประชาธิปไตยตัวแทน.....	21
ง. ทฤษฎีประชาธิปไตยทางเลือก.....	26
(1) แนวคิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม.....	26
(2) ประชาธิปไตยแบบพหุนิยมรุนแรง.....	28
(3) ประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ.....	33

1.2	วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	36
1.3	สมมติฐาน.....	37
1.4	ขอบเขตในการศึกษา.....	37
1.5	วิธีการศึกษา.....	38
1.6	ประโยชน์ในการศึกษา.....	39
2	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	40
2.1	ศาสตร์แห่งการตีความ.....	41
2.2	การศึกษาในแนวประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง	
	แนวปรัชญาการเมือง และแนวทฤษฎีการเมือง.....	47
2.2.1	การศึกษาในแนวประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง.....	48
2.2.2	การศึกษาในแนวปรัชญาการเมือง.....	48
	การศึกษาในแนวทฤษฎีการเมือง.....	49
	ก. ลักษณะของการศึกษาแนวทฤษฎีการเมือง.....	50
	ข. การปรับใช้แนวทฤษฎีการเมืองในการวิเคราะห์ตัวตน	
	ของนักคิดประชาธิปไตย.....	51
	ค. ความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์แห่งการตีความและการศึกษาในแนว	
	ทฤษฎีการเมือง.....	52
2.3	แนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์.....	54
2.3.1	ภูมิหลังของแนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์.....	54
2.3.2	แนวความคิดเรื่องชนชาติมนุษย์ของนักคิดทางการเมือง.....	58
2.3.3	แนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์กับการให้เหตุผลสนับสนุนทฤษฎีทางการเมือง.....	62
	ก. รูปแบบการให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดทางการเมือง.....	62
	(1) การให้เหตุผลสนับสนุนแบบรากฐานนิยม.....	62
	(2) การให้เหตุผลสนับสนุนแบบคุณค่า-บริบทนิยม.....	66
	ข. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการให้เหตุผลสนับสนุนกับ	
	รูปแบบการนำเสนอแนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์.....	68
2.3.4	ลักษณะของแนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์ในงานทางการเมือง.....	68
2.4	แนวคิดเรื่องแรงจิตใจของมนุษย์.....	74

3	แนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์ของนักคิดประชาธิปไตยตัวแทน.....	78
3.1	การให้เหตุผลสนับสนุนรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยตัวแทน.....	79
3.1.1	รูปแบบการให้เหตุผลสนับสนุน.....	79
3.1.2	เงื่อนไขทางสังคมที่เหมาะสมกับประชาธิปไตยแบบตัวแทน.....	84
3.2	แนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์.....	86
3.2.1	ความเป็นปัจเจกบุคคล.....	87
3.2.2	เสรีภาพ.....	89
	ก. เสรีภาพในฐานะที่มาของอำนาจทางการเมือง.....	89
	ข. เสรีภาพในฐานะเป็นสิ่งที่ธำรงรักษารูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน.....	90
	- ทศนะของเจมส์ มิลล์ในเรื่องความชอบธรรมของระบอบประชาธิปไตย.....	90
3.3.2	แรงคล้อย.....	91
	ก. แรงคล้อยโดยพิจารณาจากโครงสร้างทางจิตวิทยา.....	91
	ข. แรงคล้อยโดยพิจารณาจากผลลัพธ์.....	94
3.2.4	ผลประโยชน์.....	95
3.2.5	เหตุผล.....	97
	ก. มนุษย์มีเหตุผล.....	97
	ข. มนุษย์มีระดับความสามารถในการใช้เหตุผลแตกต่างกัน.....	98
	(1) ทศนะต่ออภิชน.....	99
	(2) ทศนะต่อมหาชน.....	105
	ค. ธรรมชาติด้านลบที่เป็นอุปสรรคในการใช้เหตุผล.....	107
	(1) การใช้เหตุผลที่อ่อนลงเมื่อมนุษย์รวมตัวกันเป็นจำนวนมาก.....	107
	(2) การหลงอำนาจ.....	108
	(3) การควบคุมธรรมชาติด้านลบของมนุษย์.....	110
4	แนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์ของนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก.....	113
4.1	การให้เหตุผลสนับสนุนรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยทางเลือก.....	114
4.1.1	รูปแบบการให้เหตุผลสนับสนุน.....	114
4.1.2	เงื่อนไขทางสังคมที่เหมาะสมกับประชาธิปไตยแบบทางเลือก.....	117

4.2 แนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์.....	118
4.2.1 ความเป็นปัจเจกบุคคล.....	118
4.2.2 ความเป็นสังคม.....	120
4.2.3 เสรีภาพ.....	125
4.2.4 แรงคลใจ.....	128
ก. แรงคลใจตามโครงสร้างทางจิตวิทยา.....	128
ข. แรงคลใจโดยพิจารณาจากผลลัพธ์.....	129
4.2.5 ผลประโยชน์.....	130
4.2.6 เหตุผล.....	132
ก. มนุษย์มีความสามารถในการใช้เหตุผล.....	135
ข. บทบาทของอภิชนและพลเมืองทั่วไปในการร่วมกันสร้างการปกครองที่ดี.....	136
ค. ชนชาติด้านล่างที่เป็นอุปสรรคในการใช้เหตุผล โดยคำนึงถึงความดีร่วม.....	142
4.3 แนวคิดของโรเบิร์ต เอ คาล์ด ในฐานะนักคิดประชาธิปไตยตัวแทนและนักคิดประชาธิปไตยทางเลือกรับทศนะที่เปลี่ยนแปลงในเรื่องชนชาติมนุษย์.....	143
4.3.1 แนวคิดประชาธิปไตยตัวแทนของ คาล์ด ใน “บทนำสำหรับทฤษฎีประชาธิปไตย” (A Preface to Democratic Theory).....	146
4.3.2 แนวคิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของคาล์ด ใน (A Preface to Economic Democracy).....	148
4.3.3 แนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์.....	149
5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดเรื่องชนชาติมนุษย์ของนักคิดประชาธิปไตยแบบตัวแทนและแบบทางเลือก.....	152
5.1 การเปรียบเทียบทศนะของนักคิดประชาธิปไตยตัวแทนและทางเลือก.....	153
5.1.1 การเปรียบเทียบลักษณะการให้เหตุผลสนับสนุน.....	153
ก. ทศนะร่วม : ชนชาติมนุษย์ในฐานะเหตุผลสนับสนุนแนวคิดทางการเมืองที่นักคินำเสนอ.....	154
ข. ทศนะที่แตกต่าง : รูปแบบของการให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดประชาธิปไตย.....	157
5.1.2 การเปรียบเทียบทศนะเกี่ยวกับชนชาติมนุษย์.....	159
ก. ทศนะเกี่ยวกับชนชาติมนุษย์ที่นักคิดประชาธิปไตยตัวแทนและทางเลือกมองเหมือนกัน.....	159

(1) แรงคลใจของมนุษย์ในสังคมมีทั้ง แรงคลใจที่ค้ำนึ่งถึงตนเอง และค้ำนึ่งถึงคนอื่น.....	160
- ทศนะที่แตกต่างของนักคิคประชาธิปไตยเกี่ยวกับแรงคลใจคั้งเดิม ของมนุษย์.....	160
- แรงคลใจของมนุษย์ในสังคมมีทั้งแบบที่ค้ำนึ่งถึงตนเองและค้ำนึ่ง ถึงคนอื่น.....	160
(2) ความเป็นปัจเจกบุคคล.....	165
(3) แนวคิคเรื่องอำนาจสองค้ำน.....	167
- ความหมายของอำนาจ.....	168
- ลักษณะของอำนาจ : คาบสองคม.....	170
ข. ทศนะที่นักคิคประชาธิปไตยตัวแทนและทางเลือกมองต่างกัน.....	171
(1) ทศนะของนักคิคประชาธิปไตยทางเลือกที่เชื่อกันกับเหตุผล เสรีภาพและ คุณธรรมของมนุษย์มากยิ่งกว่านักคิค ประชาธิปไตยตัวแทน.....	172
(2) การเปรียบเทียบแนวคิคเรื่องเสรีภาพของนักคิคประชาธิปไตยตัวแทน และนักคิคประชาธิปไตยทางเลือก.....	173
- ความหมายของเสรีภาพนัยบวกและเสรีภาพนัยลบตามทศนะ ของอิชยา เบอร์ลิน.....	174
- การวิพากษ์วิจารณ์เสรีภาพนัยบวกและการปกป้องเสรีภาพนัยลบ โดยเบอร์ลิน.....	175
- การวิพากษ์วิจารณ์เสรีภาพนัยบวกและการปกป้องเสรีภาพนัยบวก โดย กัทแมนและธอมสัน.....	176
- การโต้แย้งระหว่างทศนะเรื่องเสรีภาพนัยบวกกับเสรีภาพนัยลบ.....	176
(3) ทศนะที่แตกต่างกันระหว่างนักคิคประชาธิปไตยตัวแทนกับ ประชาธิปไตยทางเลือกเกี่ยวกับแนวคิคเรื่องผลประ โยชน์.....	180
- ทศนะเรื่องผลประ โยชน์ของนักคิคประชาธิปไตยตัวแทน.....	180
- ทศนะเรื่องผลประ โยชน์ของนักคิคประชาธิปไตยทางเลือก.....	180
- สาเหตุที่แนวคิคเรื่องผลประ โยชน์ส่วนตัวได้รับการยอมรับ ว่าเป็นแรงคลใจสากลของมนุษย์.....	182
- ผลคิคตามมาเมื่อแนวคิคเรื่องผลประ โยชน์ส่วนตัวได้รับ การยอมรับอย่างแพร่หลาย.....	184

(4) นักคิดประชาธิปไตยตัวแทนเน้นความเป็นปัจเจกบุคคล	
แต่นักคิดประชาธิปไตยทางเลือกรับเน้นความเป็นสังคม.....	184
(5) ทักษะที่แตกต่างกันระหว่างนักคิดประชาธิปไตยตัวแทน	
กับประชาธิปไตยทางเลือกเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องความสามารถ	
ในการมีมโนธรรมสำนึกเมื่อนุชย์ครองอำนาจสูงสุด.....	186
(6) ทักษะที่แตกต่างกันระหว่างนักคิดประชาธิปไตยตัวแทน	
กับประชาธิปไตยทางเลือกเกี่ยวกับความไว้วางใจความสามารถ	
ของกลุ่มคนที่รวมตัวเป็นจำนวนมากและพลเมืองทั่วไป.....	188
- ทักษะของนักคิดประชาธิปไตยตัวแทน.....	189
- ทักษะของนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก.....	189
ค. บทสรุป : นักคิดประชาธิปไตยทางเลือกมองมนุษย์ในแง่ดีกว่า	
นักคิดประชาธิปไตยตัวแทน.....	190
5.2 การเปรียบเทียบแนวคิดของจอห์น สจ๊วต มิลล์	
และนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก.....	192
5.2.1 ทักษะที่จอห์น สจ๊วต มิลล์มองเหมือนกับนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก.....	192
5.2.2 ทักษะที่จอห์น สจ๊วต มิลล์ มองแตกต่างจากนักคิดประชาธิปไตยทางเลือก.....	193
ก. มิลล์มองว่ามนุษย์ในสังคมที่ก้าวหน้าแล้วเท่านั้นที่จะสามารถพัฒนาตนเองได้	
จากการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	193
ข. มิลล์มองว่ามนุษย์มีระดับสติปัญญาสอดคล้องกับระดับศีลธรรมในใจของมนุษย์	
และผู้ที่มีสติปัญญาควรจะชี้นำผู้ที่ด้อยปัญญากว่า.....	195
(1) มนุษย์มีระดับสติปัญญาที่แตกต่างกันเป็นลำดับขั้น.....	195
(2) มนุษย์มีระดับศีลธรรมที่แตกต่างกันเป็นสามระดับ.....	196
(3) มิลล์มองว่าระดับสติปัญญาของมนุษย์สอดคล้องกับระดับศีลธรรมในใจของ	
มนุษย์ด้วย.....	197
(4) ผู้ที่มีสติปัญญาควรจะชี้นำผู้ที่ด้อยปัญญากว่า.....	199
- คะแนนเสียงแบบพหุคือรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยตัวแทนที่ดี	
ที่สุดของมนุษย์.....	200
ค. มิลล์มองว่ามนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นผู้ที่สามารถพัฒนาธรรมชาติของตนเองให้เป็นคนดี	
อย่างถาวร.....	202

6 บทสรุป.....	206
6.1 ทักษะของผู้ศึกษาที่เห็นด้วยกับรูปแบบการให้เหตุผลสนับสนุนแบบ คุณค่า-บริบทนิยม.....	206
6.2 บทสรุปและข้อวิพากษ์แนวคิดเรื่องธรรมชาติมนุษย์ของนักคิด ประชาธิปไตยตัวแทนและทางเลือก.....	209
6.3 ประชาธิปไตยทางเลือก : ทางเลือกใหม่หรือการย้อนกลับไปหาค่านิยมโบราณ.....	212
6.4 นักคิดประชาธิปไตยตัวแทนมองมนุษย์ในแง่ลบเกินไป ส่วนนักคิดประชาธิปไตย ทางเลือกมองมนุษย์ในแง่บวกเกินไป.....	215
6.5 ข้อเสนอแนะ: ตัวแบบทางการเมือง.....	218
6.5.1 ข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบอื่นๆ และการปกป้องประชาธิปไตยแบบ ปรัชญาหารือ.....	218
ก. ข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม.....	219
ข. ข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบพหุนิยมรุนแรง.....	220
ค. การสนับสนุนประชาธิปไตยแบบปรัชญาหารือ.....	221
6.5.2 ข้อเสนอแนะตัวแบบประชาธิปไตยแบบเครือข่ายพหุสภา.....	223
6.6 ข้อเสนอแนะ : ประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาต่อไป.....	226
รายการอ้างอิง.....	228
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	235